

VERKIEZINGSPROGRAMMA GEMEENTERAAD

2014 -- 2018

BERNHEZE ONZE ZORG

HET GAAT ALTIJD OM DE MENSEN

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave:	pagina 2
Hoofdstuk 1: Algemene zaken	
1.1 : Service verlening aan de inwoners	pagina 4
1.2 : Overleg met inwoners	pagina 4
1.3 : Kerntakendiscussie	pagina 4
1.4 : Vergoedingen raadsleden	pagina 4
1.5 : Externe adviesbureaus	pagina 4
1.6 : Veiligheid en openbare orde	pagina 5
1.7 : Dierenwelzijn	pagina 5
Hoofdstuk 2: Verkeer, openbaar vervoer en wegen	
2.1 : Verkeer	pagina 6
2.2 : Openbaar vervoer	pagina 6
2.3 : Wegen	pagina 7
2.4 : Inwoners met een beperking in het verkeer	pagina 7
Hoofdstuk 3: Onderwijs, Cultuur en Recreatie	
3.1 : Algemeen	pagina 8
3.2 : Bibliotheek	pagina 8
3.3 : Kunst en cultuur	pagina 8
3.4 : Lokale omroep	pagina 8
3.5 : Kinderopvang en peuterspeelzalen	pagina 9
3.6 : Onderwijs	pagina 9
3.7 : Verenigingen	pagina 9
3.8 : Sportaccommodaties	pagina 10
3.9 : Dorpshuis/gemeenschapshuis	pagina 10
3.10: Ontwikkelingssamenwerking	pagina 10
3.11: Fairtrade	pagina 10
3.12: Ontwikkeling naar Fairtrade-gemeente	pagina 10
Hoofdstuk 4: Sociale voorzieningen en maatschappelijk werk	
4.1 : Het sociaal stelsel	pagina 11
4.2 : De wet werk en bijstand (WBB)	pagina 12
4.3 : Bijzondere bijstand en WMO gelden	pagina 12
4.4 : Jeugd- en jongerenwerk	pagina 12
4.5 : Banenplannen en re-integratiebeleid	pagina 13
4.6 : Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)	pagina 13
4.7 : Ouderen	pagina 13
4.8 : Vluchtelingenbeleid	pagina 14
Hoofdstuk 5: Volksgezondheid, milieu, afvalverwerking en riolering	
5.1 : Volksgezondheid	pagina 15
5.2 : Megastallen	pagina 15
5.3 : Milieu / ODBN	pagina 15
5.4 : Water	pagina 16
5.5 : Natuurbescherming	pagina 16
5.6 : Groen in de wijken en buitengebied	pagina 16
5.7 : Riool	pagina 16
5.8 : Duurzaam bouwen	pagina 16
5.9 : Energie	pagina 17
5.10: Afval	pagina 17

5.11: Hergebruik - cradle to cradle	pagina 17
Hoofdstuk 6: Ruimtelijke ordening en woningbouw	
6.1 : Bestemmingsplannen	pagina 19
6.2 : Woonwijken	pagina 19
6.3 : Sociale woningbouw	pagina 19
6.4 : Starters en senioren	pagina 19
6.5 : Bouwgrond en toewijzing	pagina 19
6.6 : Bedrijfsterreinen	pagina 20
6.7 : Buitengebied	pagina 20
6.8 : Speelvoorzieningen	pagina 20
6.9 : Wonen met een beperking	pagina 20
Hoofdstuk 7: Financiën, werkgelegenheid en economie.	
7.1 : Kredietcrisis	pagina 21
7.2 : De lasten voor de inwoners	pagina 21
7.3 : Tarieven OZB	pagina 21
7.4 : Financiële reserves Bernheze	pagina 21
7.5 : Economische zaken	pagina 21
7.6 : Ondernemingspolitiek en MVO	pagina 21
7.7 : Werkgelegenheid voor mensen met een beperking	pagina 22

Hoofdstuk 1: Algemene zaken

Voorop aan het verkiezingsprogramma stelt de SP dat de keuze van de SP een zelfstandig Bernheze is. Na de mislukte avonturen met Maasdonk is het voor de SP duidelijk. Zelfstandigheid is een groot goed. De gemeente Bernheze neemt haar eigen beslissingen. De gemeente hoeft de oren naar niemand te laten hangen. Bernheze kan eigen besluiten blijven nemen in het belang van alle inwoners. Het gaat tenslotte altijd om de mensen. Mochten er andere besluiten over fusies genomen worden dan houdt Bernheze altijd een referendum.

1.1: Service verlening aan de inwoners

Service en communicatie kunnen altijd beter. Inwoners wachten regelmatig op vergunningen die volgens het bestemmingsplan toegestaan zijn. Het gemeentebestuur gaat aan het werk met maatregelen, zodat problemen zo min mogelijk voorkomen. De SP wil de inwoners van Bernheze de mogelijkheid geven om klachten in te dienen. De SP wil daarvoor een onafhankelijke ombudscommissie in het leven te roepen. Deze commissie behandelt klachten van inwoners en doet bindende uitspraken. De ombudscommissie rapporteert regelmatig aan de Gemeenteraad. Hiermee is er een duidelijke lijn naar de inwoners voor de behandeling van klachten.

1.2: Overleg met inwoners

Het gemeentebestuur betreft de inwoners bij lopende zaken. Burgerparticipatie krijgt een prominente rol. De SP denkt o.a. aan: jongeren- en ouderenbeleid, verkeerssituaties, openbaar groen, speelvoorzieningen, nieuwbouw en uitbreidingsplannen. Met inwoners zaken bespreken om een breder draagvlak te krijgen. Eigenaarschap is van groot belang in de ogen van de SP. De gemeente organiseert bijeenkomsten in wijken en kernen om de mening van de bewoners te horen. De inwoners voeren met elkaar de regie over woon- en leefomgeving. Zo staat de leefbaarheid automatisch centraal in Bernheze. De inwoners krijgen zelf veel regie. Net als bij de pilot in de componistenwijk in Heesch.

1.3: Kerntakendiscussie

Uitgangspunt voor de SP is dat een gemeente efficiënt moet werken. Dat wil niet zeggen dat taken alsmaar afgestoten worden. Zaken van groot algemeen belang worden door de gemeente beheerd en uitgevoerd. Privatiseren van voorzieningen die van algemeen belang zijn, kan niet in de visie van de SP. De service gaat omlaag, de prijzen omhoog. Exhibitionistische zelfverrijking van bestuursleden, zoals o.a. bij Amarantis en Vestia, is in de (semi)-publieke sector ongewenst. De gemeente heeft hierin een belangrijke signaalfunctie naar de landelijke politiek.

1.4: Vergoedingen raadsleden

De vergoedingen voor raadsleden kunnen minder. Zeker gezien in het licht van de huidige crisis. De SP wil daarom een verlaging met 40%. Je wordt immers raadslid uit idealisme en niet om er financieel beter van te worden. SP raadsleden dragen principieel 75% van de raadsvergoeding af. Zij nemen genoeg met 25% van de vergoeding voor gemaakte onkosten als raadslid. SP-ers werken zo belangeloos aan een betere wereld op basis van solidariteit en eerlijk delen. ICT-voorzieningen voor o.a. papierloos werken door raadsleden wordt betaald uit de ontvangen onkostenvergoeding als raadslid.

1.5: Externe adviesbureaus

Uitgangspunt is dat de gemeentelijke organisatie zoveel als mogelijk met eigen ambtenaren uitvoert. Alleen als er aantoonbaar onvoldoende kennis in huis is, kan de organisatie externen inhuren. Om het inhuren van bureaus verder te beperken zorgt de gemeente dat ambtenaren goed bij blijven op hun vakgebieden. Ambtenaren krijgen regelmatig scholing om kennis op peil te houden en uit te breiden. Het ambtenarenapparaat van Bernheze bedruipt zich grotendeels zonder adviesbureaus. Het geld dat daarmee bespaard wordt, kan ingezet worden voor: minima, ouderen, gehandicapten en bestrijding van de crisis. De expertise die beperkt nodig is zou samen met andere gemeente ingekocht kunnen worden. De SP denkt hierbij aan een "expertisepool".

1.6: Veiligheid en openbare orde

Met het veiligheidsbeleid van de afgelopen jaren is Bernheze goed op weg. Het gevoel van veiligheid in de gemeente Bernheze wordt planmatig aan gepakt. Dit beleid wordt de komende jaren verder uitgebreid. De gemeente stelt een plan van aanpak op om de bestaande huurwoningen te voorzien van veiligheidsvoorzieningen. Dit gaat in samenspraak met de corporaties. Gedachten gaan uit naar: dievenklauwen, inbraakwerende sloten, etc. Voor nieuwe woningen zijn deze voorzieningen al verplicht. Mensen moeten ook in de avond met een gerust hart de straat op durven zonder een gevoel van onveiligheid. De gemeentelijke BOA speelt hierbij een belangrijke rol.

Politie: Een beleidsaspect is dat er meer politie (blauw) op straat komt. De agent keert terug op straat en in de wijken. De bereikbaarheid van de politie moet voor het jaar 2014 aantoonbaar verbeteren. Een permanente bezetting in alle kernen zou de beste oplossing zijn. Regelmatige snelheidcontroles zijn noodzakelijk om de veiligheid op de openbare weg voor iedereen te vergroten.

Brandweer: Het brandweerkorps beschikt over goed materieel om de veiligheid van brandweerlieden en inwoners te garanderen. De brandweer oefent regelmatig te om te zorgen dat de inzetkracht optimaal is. Oefenen van de korpsleiding in het buitenland gebeurt alleen in uiterste noodzaak. De argumentatie hiervoor is transparant en helder. Controles op brandveiligheid van openbare gebouwen en instellingen wordt de komende jaren voortgezet.

Openbare verlichting: Openbare verlichting is in alle kernen en op de doorgaande routes goed. Veiligheid en het veiligheidsgevoel worden zo maximaal gegarandeerd. Fietsers en voetgangers vormen hierbij een bijzonder punt van aandacht en zorg. Op plaatsen waar de openbare verlichting te wensen over laat wordt een plan van aanpak gemaakt.

1.7: Dierenwelzijn

De gemeente maakt uitsluitend gebruik van proefdiervrije artikelen. Bernheze draagt dit uit naar haar burgers. Dieren hebben recht op een stressvrij bestaan, in voldoende ruime behuizing. Wantoestanden worden hard aangepakt. Diervriendelijke methoden worden gestimuleerd vanuit de gemeente. De dierenbescherming neemt een belangrijke plaats in bij streven naar verder welzijn van het individuele dier. De SP denkt hierbij aan hobbydieren en aan beroepsmatig gehouden dieren. Jagen voor het plezier is niet meer van deze tijd. Jagen als beheersvorm om schade aan landbouwgewassen te voorkomen is achterhaald. Op zo kort mogelijke termijn wordt de jacht op gemeentelijke gronden en terreinen gestopt. Er zijn diverse methoden om effectief landbouwschade te bestrijden zonder afschot van dieren. Hiervoor schakelt Bernheze de dierenbescherming in. Als er door omstandigheden toch wild afgeschoten moet worden, dan gebeurt dit uitsluitend door deskundigen. De gemeente betaalt mee aan de dierenambulance Maasland.

Hoofdstuk 2: Verkeer, openbaar vervoer en wegen

2.1: Verkeer

De SP wil dat er steeds gekeken wordt naar ontlasting van de dorpskernen door o.a. omleiding van doorgaand verkeer. Door de aanleg van de A-50 is dit voor de kernen Nistelrode, Loosbroek en Vorstenbosch deels gerealiseerd. Voor Heeswijk-Dinther (Traverse) en Heesch ('t Dorp) ligt er nog een zware taak.

Noodzakelijke plateaus op kruisingen horen goed aangelegd te zijn. De hoogte van noodzakelijke drempels/plateaus is volgens de CROW richtlijnen. Hulpdiensten moeten zo snel als mogelijk ter plekke te kunnen zijn. Als iedere minuut telt, dan is oponthoud door niet nuttige verkeersdrempels funest! Verloren tijd door overbodige verkeersdrempels is voor de SP onaanvaardbaar. Oplossen van onveilige situaties kan op verschillende manieren. Het kan door:

- 30 kilometerzones in de kernen;
- bevorderen van langzaam verkeer;
- parkeren in goede banen leiden.

Verkeer tussen de kernen stroomt probleemloos. Bij het oplossen van de onveilige verkeerssituaties worden omwonenden betrokken. Onveilige situaties rond scholen worden aangepakt. Veilige oversteekplaatsen voor de schoolkinderen zijn een eerste vereiste. Uit de verkeersenquête van de SP blijkt dat er nog een en ander moet gebeuren. Wild parkeren rond scholen is een groot probleem voor de kinderen die te voet naar huis gaan. Het wildparkeren vereist een adequate aanpak door een BOA en/of de politie. Parkeerplaatsen zijn goed en veilig. Bedrijven dragen zelf zorg voor voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein. Als dit niet mogelijk is dan dragen ondernemingen bij in de kosten van de aanleg van extra parkeerplaatsen. Financiële middelen worden vrij gemaakt om het aanleggen van veilige voetpaden en fietspaden tussen de kernen mogelijk te maken. Voetpaden, fietspaden en bermen moeten goed onderhouden worden. Voor ouderen en gehandicapten is de huidige staat van onderhoud niet altijd voldoende. Voetpaden en fietspaden zijn op plaatsen te hobbelig zodat het voor ouderen en gehandicapten moeilijker is om zich vrij te kunnen bewegen.

Voor het langzame verkeer (fietsers / voetgangers) wordt een plan ontwikkeld en uitgevoerd. Voor schoolgaande kinderen zijn goede en vooral veilige fietsroutes nodig. Onveilige situaties, die via de buurtverenigingen, dorpsraden, etc., worden aangekaart pakt de gemeente op. De gemeente stimuleert het openbaar vervoer waar mogelijk. Inwoners zonder auto kunnen overal komen binnen een redelijke tijd. En tegen een aanvaardbare prijs. Dat geldt voor alle kernen van Bernheze. Woonwijken zijn verkeersveilig, waarbij de nadruk op wonen ligt. Langzaam verkeer voert de boventoon en de auto is te gast. In woonwijken horen geen doorgaande wegen te liggen. Sluipverkeer wordt zo tegen gegaan.

2.2: Openbaar vervoer en fietsvoorzieningen

De gemeente stimuleert het openbaar vervoer. (zie ook 2.1) (Buurt)bussen rijden tussen alle kernen. Hierbij is de bezetting niet(!) maatgevend. Zonder een eigen auto hebben inwoners recht op voldoende mobiliteit binnen Bernheze. Dit in verband met werk, verenigingsleven of andere zaken.

De gemeente zorgt voor toegankelijk openbaar vervoer. Bussen zijn toegankelijk voor rolstoelen. De uitvoering van het vraagafhankelijk vervoer (taxihopper) wordt in samenspraak met alle belangenorganisaties georganiseerd. De gemeente zorgt voor voldoende parkeermogelijkheden voor mensen met een beperking.

Fietsen in de plaats van autorijden wordt bevorderd door:

- Goede en veilige fietspaden. (denk o.a. aan voldoende verlichting langs fietspaden)
- Waar mogelijk aanleg van fietspaden langs alle 60- en 80- kilometer wegen.
- Fietsendiefstal wordt krachtig tegengegaan, onder andere door het promoten van **antidiefstal chips** in fietsen en periodiek toezicht bij evenementen.

2.3: Wegen:

De SP wil een herschikking van de uitgangspunten van het onderhoudsniveau van wegen, voetpaden en fietspaden. Verbindingswegen tussen de kernen en wegen in de kernen zijn vrij van scheuren en gaten. Het onderhoudsniveau van voetpaden, fietspaden en bermen hoort op peil te zijn. De SP wil ook dat het onderhoud van wegen voldoende is. Beperkt bezuinigen op het onderhoud van wegen is aanvaardbaar.

2.4: Inwoners met een beperking in het verkeer

'Openbare' ruimte' betekent ruimte die toegankelijk is voor iedereen. De gemeente let dus op de toegankelijkheid, zodat iedereen er gebruik van kan maken. Bij inrichting van de openbare ruimten wordt er aandacht besteed aan:

- Rolstoelers
- Slechtzienden
- Slechthorenden
- Inwoners met andere lichamelijke beperkingen

Looproutes worden duidelijk gemarkeerd met gidslijnen. De trottoirbanden worden verlaagd op de hoeken. De gemeente besteedt nadrukkelijk aandacht aan herkenbaarheid van de woonomgeving voor inwoners met een beperking.

Hoofdstuk 3: Onderwijs, Cultuur en Recreatie

3.1: Algemeen

Cultuurdeelname door jong en oud verdient stimulans. Jong geleerd is oud gedaan. De gemeente stelt voldoende en toegankelijke oefenruimte beschikbaar voor muziekbandjes, toneelverenigingen etc. De belangstelling voor theater is te vergroten door meer optredens in wijkcentra. Breng kunst(enaars) naar de mensen toe, zoals op een Kunstcamping.

Andere mogelijkheden zijn:

- samen met kunstenaars jaarlijks een “Straat-Kunstdag” organiseren;
- gemeenschapshuizen als tentoonstellingsruimte gebruiken.

Museumbezoek wordt gestimuleerd. De musea in Bernheze zijn op één vaste dag in maand voor één euro toegankelijk. Voor jongeren tot achttien jaar is de toegang gratis. De gemeentelijke financiële middelen voor kunst en cultuur worden niet alleen in grote projecten gestoken. Kleinschalige projecten voor jongeren (bijvoorbeeld The Young Ones) en beginnende kunstenaars worden gesteund.

3.2: Bibliotheek

De bibliotheek is aanwezig in iedere kern. Lezen wordt zoveel mogelijk gestimuleerd. Lezen begint vanaf groep 2/3 op de basisschool. Lidmaatschap van jongeren onder de 18 jaar is gratis. Voor de bibliotheek blijven voldoende middelen beschikbaar om een basisniveau te garanderen. Belangrijk is de omslag naar digitaal lezen.

3.3: Kunst en Cultuur

Voor het plaatsen van kunst in nieuwe woonwijken wordt geld gereserveerd. De SP wil die kunst in de vorm van groen of als (functioneel) gebruiksvoorwerp in voeren. Kunst plaatsen gaat altijd in overleg met de inwoners. De SP vindt dat keuzes van inwoners centraal staan. Bernheze beschikt met culturele centra “De Kersouwe”, “De Pas” en “Nesterlé” over schitterende accommodaties voor kunst- en cultuur. Het kunst- en cultuurbeleid blijft gericht op maximaal benutten van de podia. Per periode van 4 jaar stelt de gemeente voldoende jaarlijkse subsidie beschikbaar. Het is van groot belang dat jonge, beginnende cultuurgezelschappen uit Bernheze regelmatig de kans krijgen op het grote podium te staan. Kunst is vooral laagdrempelig en toegankelijk.

3.4: Lokale omroep

De SP erkent het belang van onafhankelijke publieke media binnen de gemeentegrenzen van Bernheze. Een lokale omroep moet dan ook niet alleen fungeren als een 24-uur muziekzender, maar ook als een onafhankelijke nieuwsverstrekker. Een lokale omroep voldoet daarom aan de landelijk gestelde ICE normen. Alle stromingen in een gemeente worden vertegenwoordigd. Dit moet gegarandeerd worden door een onafhankelijke programmaraad. De SP zal er dan ook op toe zien dat deze factoren worden meegenomen in de periodieke herbeoordeling van de lokale omroep BOS. Natuurlijk is het van belang dat een gemeente die eisen stelt aan de lokale omroep ook bereid is te investeren in die omroep. Zo ondersteunt de gemeente op het gebied van huisvesting, materiaal en financiën. De omroep zelf moet gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden om inkomsten te verwerven. De financiële steun aan de lokale omroep blijft minimaal op het huidig niveau gehandhaafd. Mogelijk is het op termijn gewenst / noodzakelijk naar een bijdrage van 2 EURO per inwoner te gaan. Dit is bespreekbaar wat de SP betreft.

3.5: Kinderopvang en peuterspeelzalen

Peuterspeelzalen zijn als belangrijke basisvoorziening waardevol voor de ontwikkeling van het jonge kind. De zalen werken dan ook zonder wachtlijsten en met voldoende goed gekwalificeerd personeel. De CAO is uitgangspunt voor de arbeidsvoorwaarden. Samenwerking tussen peuterspeelzaal en basisschool wordt gestimuleerd. Een “warme overdracht” van speelzaal naar basisschool vindt bij voorkeur plaats. De huisvesting en inrichting van kinderopvang voldoet aan het Handboek Wet kinderopvang. Elke stamgroep beschikt over een afzonderlijke, vaste groepsruimte. In de groepsruimte is per kind minimaal 3,5 m² bruto-oppervlakte passend ingerichte speelruimte. Wanneer er kinderen tot 1,5 jaar worden opgevangen beschikt het kindercentrum over voldoende afzonderlijke slaapruidten. De huisvesting voldoet aan de geldende ARBO-wetgeving, welke door de arbeidsinspectie wordt gecontroleerd. Een kindercentrum voor dagopvang beschikt over een aangrenzende, veilige en toegankelijke buitenspeelruimte. Voor BSO ligt de

buitenspeelruimte in de directe nabijheid van het kindercentrum. De buitenruimte is voor kinderen toegankelijk en veilig bereikbaar. Ruimten zijn leeftijdafhankelijk ingericht. De tarieven voor de peuterspeelzalen en kinderopvang blijven op een aanvaardbaar niveau. Dit om de opvang voor alle ouders betaalbaar te houden.

3.6: Onderwijs

De huisvesting van de scholen is goed en veilig. De staat van onderhoud is ruim voldoende tot goed. Noodzakelijke (ver)nieuwbouw wordt op tijd gerealiseerd. Het leerlingenvervoer is goed geregeld. Kinderen met een (meervoudige) handicap houden hierbij de speciale aandacht van de SP. Ieder heeft recht op een opleiding die op maat is. Dat mag niet gehinderd worden door financiële afwegingen. De gemeente voorziet waar nodig in aangepast leerlingenvervoer. Tevens is er toezicht op de veiligheid van het vervoer. Ouders dragen naar draagkracht bij als taxivervoer voor hun kind noodzakelijk is. Verder ondersteunt de gemeente de VO scholen die zich bezig houden met opzetten van passend onderwijs. De gemeente zet voor de basisscholen het project "wegwijs in gemeenteland" voort. Met dit project wordt voorlichting geven over wat de gemeente doet op diverse terreinen zoals: jeugdbeleid, veiligheid en huisvesting. De "Wegwijsdag" voor VMBO Hooghuis en Bernrode blijft structureel in de begroting opgenomen. Dit is een zeer waardevolle dag voor de leerlingen. De leerlingen maken op die manier kennis met het proces van besluitvorming. Speciale aandacht verdient het binnenklimaat in scholen. Landelijk onderzoek heeft aangetoond dat de CO₂ concentratie vaak te hoog is. De beschikbare gelden worden efficiënt ingezet. In alle scholen worden CO₂ metingen verricht. Zo nodig worden passende maatregelen genomen.

3.7: Verenigingen

Een goed verenigingsleven is van groot belang in iedere kern. Voorwaarden worden geschapen om het verenigingsleven goed te laten functioneren. Een goede huisvesting van de verenigingen is daarvoor een eerste noodzaak. Huisvesting hoort tegen een haalbare/betaalbare prijs plaats te vinden. De contributies gaan anders te veel omhoog. Gemeentelijke subsidie komt vooral terecht bij verenigingen met veel jeugdleden. Bij tekorten wordt bekeken of de betreffende vereniging geholpen kan worden. Bij de jeugd wordt extra nadruk gelegd op deelname aan (sport)verenigingen. Het gebrek aan beweging bij de huidige jeugd is zorgelijk. Het gevaar van overgewicht (obesitas) op jonge leeftijd is groot. Bij (sport)clubs wordt de jeugd uitgenodigd tot actief en gezond bewegen. (Sport)clubs die een actief beleid voeren moeten kunnen rekenen op de gemeente om deze activiteiten te ontplooiën. Dit wordt gestimuleerd worden door de subsidie voor jeugdleden. Op en om het sportveld komen mensen met verschillende achtergronden en cultuur met elkaar in contact. Voor integratie is sport een onmisbaar element. De aansluiting bij het jeugdsportfonds in combinatie met landelijke stimuleringsmaatregelen biedt volop kansen. Het convenant "alle kinderen doen mee" is niet voor niets, mede onder druk van de SP, ondertekend. De gemeente zet in op de toegankelijkheid van voorzieningen en gebouwen voor vrije tijd en recreatie. Daar hoort ook scholing bij in het begeleiden van mensen met een beperking. De gemeente ondersteunt verenigingen in het bevorderen van het "meedoen" van iedereen. Dit ook in het kader van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

3.8: Sportaccommodaties

Op de (sport)club leren jongeren sociale vaardigheden en gepaste omgangsvormen. (zie ook 3.7) Dat is in onze huidige samenleving zeer gewenst. Zo verdwijnt de cultuur van "ikke-ikke". Iedere kern heeft recht op voldoende goede sportaccommodaties. De vereniging is verantwoordelijk voor de eigen accommodatie en heeft de grond in bruikleen van de gemeente. Voordat de gemeente accommodaties overdraagt, moeten die op een goed onderhoudsniveau zijn. Na de overdracht is onderhoud en nieuwbouw de verantwoordelijkheid van de betreffende club. De clubs dragen de zorg dat alles aan de eisen van de tijd blijft voldoen. Het privatiseren of exploiteren van sporthallen door verenigingen is enkel in overleg met alle gebruikers mogelijk. Privatiseren van accommodaties en er commerciële ondernemingen van maken past niet bij de SP-gedachte van solidariteit en eerlijk delen. Dit werkt alleen maar kosten verhogend. Het zwembad 't Kuipke in de kern Heesch wordt in stand gehouden. Op termijn wordt bekeken of een dergelijke voorziening in meer kernen haalbaar is.

3.9: Dorpshuis / gemeenschapshuis

Iedere kern beschikt over een goed gemeenschapshuis. Dit om in alle kernen het sociaal en cultureel leven op peil te houden. De kosten zijn laag, zodat het geld voor geen enkele vereniging of club een belemmering is. Bij cultureel centrum De Pas in Heesch wordt de gemeenschapshuisfunctie nadrukkelijk losgekoppeld van de theaterfunctie. Alleen op deze manier blijft het gemeenschapshuis laagdrempelig en toegankelijk voor alle verenigingen en clubs.

3.10: Ontwikkelingssamenwerking

Projecten in de derde wereld verdienen steun. In de praktijk wordt dat nog weinig gedaan. Dit gebeurt de komende 4 jaar meer. De raadscommissie maatschappelijke zaken ontplooit activiteiten op het gebied van ontwikkelingssamenwerking. Te veel is ontwikkelingssamenwerking afhankelijk van burgerinitiatieven. De **SP** denkt hierbij aan steun voor kleinschalige projecten zoals medicijnen voor derde wereld landen, tweede hands kleding voor ontwikkelingslanden, Max Havelaar koffie en derde wereld producten gebruiken.

Speciale aandacht gaat daarbij uit naar de voormalige koloniën Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen.

3.11 Fairtrade

Fairtrade, eerlijke handel. Dat betekent dat producenten in ontwikkelingslanden een eerlijke prijs krijgen voor hun product. Dat de omstandigheden waarin zij werken menswaardig zijn. Geen kinderarbeid. Geen extreem lange werkdagen. Met aandacht voor milieuvriendelijke productieprocessen. Door een gecertificeerd fairtrade product te kopen, draagt Bernheze bij aan de vooruitgang van mensen die het een stuk minder goed hebben dan wij.

3.12 Ontwikkeling naar Fairtrade-gemeente

De bedoeling is dat bedrijven, maatschappelijke organisaties, scholen, kerken in de gemeente Bernheze worden doorgelicht. Dit op de vraag welke fairtrade producten ze al in hun assortiment hebben. Dan wel gebruiken in kantines, verenigingslokalen, restaurants, e.d. Van bedrijven tot het café om de hoek. Van school tot sportkantine, in supermarkt en kledingzaak. Waar dat niet het geval is, zal de werkgroep proberen te stimuleren om dit te gaan doen. Als de werkgroep fairtrade gemeente Bernheze er in slaagt aan de voorwaarden te voldoen, dan kunnen we de gemeente Bernheze toevoegen aan de ruim 35 gemeenten in Nederland die al fairtrade zijn.

De 6 criteria voor een fairtrade gemeente

1. Een werkgroep stimuleert fairtrade
2. De lokale overheid kiest fairtrade
3. Winkels en horeca verkopen fairtrade producten
4. Bedrijven en organisaties gebruiken fairtrade
5. Lokale (media)aandacht voor fairtrade
6. Stimuleer maatschappelijk verantwoord ondernemen

Hoofdstuk 4: Sociale voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

4.1: Het sociaal stelsel

De gemeente verricht uiterste inspanningen om verdere tweedeling in de samenleving tegen te gaan. Voor een goede serviceverlening en voorlichting naar de inwoners toe blijft één loket voor sociale zaken een goede stap. Cliënten vullen niet meer keer op keer de zelfde informatie in. In te vullen papieren en formulieren zijn duidelijk en begrijpelijk voor iedereen. Voor ouderen en gehandicapten is dat van groot belang. Het is een triest dat in een van de rijkste landen ter wereld 700.000 gezinnen in armoede leven! Voedselbanken zijn de balans van sociale afbraak. Bernheze start samen met ISD Optimisd een offensief tegen armoede en uitsluiting. Werken met behoud van uitkering mag de gemeente niet verplichten. Hier ligt het gevaar van verdringing en pulpbanen op de loer. Dat wil de SP niet. Beter is het om in te zetten op gerichte projecten waarbij mensen met behulp van stage en scholing echte kansen krijgen op de arbeidsmarkt.

Voorwaarden bij participatiebanen:

- Het mag geen reguliere banen verdringen.
- Ze zijn slechts van beperkte duur. (maximaal 8 weken)
- Alleen in vorm van stage of combinatie werk met scholing.

Participatiebanen moeten aansluiten bij persoonlijke omstandigheden (cliënten met kinderen of cliënten met psychische beperkingen) en werkervaring van cliënt. De gemeente gaat ruimhartig om met de sollicitatieplicht voor oudere uitkeringsgerechtigden. Denk ook aan alleenstaande ouders en mensen die de zorg hebben voor een familielid. De gemeente houdt verder rekening met medische redenen. Goede voorzieningen voor de cliëntenraad van Optimisd zijn gewenst. (bijvoorbeeld: financiële middelen, scholingsmogelijkheden, etc.).

Meer SP beleidsideeën op gebied van sociale zaken:

- Als door landelijk beleid inwoners buiten de boot dreigen te vallen, dan kunnen voedselbanken en liefdadigheidsinstellingen ondersteund worden door de gemeente.
- De SP denkt aan het beschikbaar stellen van een gratis ruimte voor de voedselbank.
- Gebruik van voedselbanken kunnen gemeenten voor een deel tegengaan. Dit door schuldhulpverlening snel en efficiënt in te zetten.
- Zorgkosten van de minima compenseren door extra kortingsregelingen of een collectieve ziektekostenverzekering.
- Gratis gebruik van de bibliotheek voor minima.
- Korting aan kinderen van minima voor zwembadbezoek en sportvoorzieningen.
- De categorale bijstand voor ouderen, chronisch zieken en gehandicapten wordt verruimd.
- De SP wil projecten opzetten gericht op het tegengaan van “niet-gebruiken” van regelingen door ouderen, uitkeringsgerechtigden, chronisch zieken en gehandicapten.
- De SP wil subsidie voor vakantieprojecten voor kinderen van minima, zodat ook gezinnen met weinig geld er minstens één keer per jaar op uit kunnen.
- Afspraken met energiebedrijven en de waterleidingmaatschappij om afsluiting van energie en water te voorkomen houden hoge prioriteit. Zeker met het oog op de vergaande privatisering van de energiesector.
- ISD Optimisd is zeer terughoudend met het uitdelen van strafkortingen op de bijstandsuitkeringen. Vaak leidt dat meteen tot problematische schulden.
- Geen automatische straffen, maar goed rekening houden met de omstandigheden en mogelijkheden van de individuele uitkeringsontvangers.
- Goede voorlichting en preventief huisbezoek kunnen veel zaken voorkomen.

4.2: De Wet Werk en Bijstand (WWB)

Een van de centrale overheidstaken is ervoor zorgen, dat mensen bestaanszekerheid hebben. Dat betekent dat de overheid ervoor zorgt dat burgers voldoende geld hebben om te kunnen leven. De overheid voert deze taak uit door maatregelen te nemen op het gebied van sociale zekerheid. Dit is nodig als mensen bijvoorbeeld arbeidsongeschikt, werkloos, ziek of hulpbehoevend zijn. De sociale zekerheid zorgt ervoor dat ze over voldoende inkomen beschikken om in hun bestaan te voorzien. Dit is de inkomensbeschermende functie van de sociale zekerheid. Sociale zekerheid heeft niet alleen een inkomensbeschermende functie. Als iemand een uitkering nodig heeft, dan biedt het sociaal zekerheidsstelsel ook voorzieningen om mensen weer aan het werk te krijgen. Dat gebeurt door re-integratie en (re-)activering. De gemeente stelt alles in het werk om de koopkracht van minima tot 110% te verbeteren. Zo wordt verdere tweedeling van de samenleving tegen gegaan. Het kwijtscheldingsbeleid moet goed bekeken worden. Alleenstaande ouders met kinderen tussen 4-12 jaar zouden in principe niet

verplicht moeten worden om te gaan werken. Zij moeten de vrije keus hebben om voor de eigen opvang van hun kinderen te kiezen. Bij onverwachte zaken telt volgens de SP de geest van de regeling.

4.3: Bijzondere bijstand en WMO gelden

De gemeente helpt mensen met een beperking om volwaardig deel te kunnen nemen aan de samenleving. De voorzieningen in de gemeente zijn afgestemd op de behoeften en beperkingen van iedere inwoner. Als de maatschappij niet voldoende toegankelijk is, zullen meer en meer zich uitgesloten voelen. Bernheze onderschrijft blijvend de 22 Standaardregels voor Gelijke Kansen van de Verenigde Naties voor mensen met een handicap. Het geld voor bijzondere bijstand en WMO wordt alleen voor de doelgroep ingezet. Gebruik voor andere doelen is niet acceptabel. De SP is voor invoering van bijzondere bijstand bij aanschaf van noodzakelijke duurzame goederen. (koelkast) Indien de middelen niet voldoende zijn wordt er uit de algemene middelen bijgepast. Dit om een aanvaardbaar niveau voor iedereen te garanderen die van een laag inkomen moet rondkomen.

4.4: Jeugd en jongerenwerk

Volgens de SP hoort er meer aandacht te komen voor jeugd en jongerenwerk. De SP accepteert geen bezuinigingen als het over de jeugd gaat. De jongeren nemen zelf actief deel. Ideeën van jongeren worden aangemoedigd. Jongeren krijgen een projectbudget als ze een goed idee hebben. De uitvoering vindt dan in eigen beheer plaats. Een initiatief als “The Young Ones” is een uitstekend voorbeeld van hoe het zou moeten. De jongeren beschikken over goede en geschikte ruimten. Bij problematiek met jeugd vindt de SP dat wederzijds begrip tussen de jongeren en omwonenden vergroot kan worden. De gemeente levert daarin een actieve bijdrage. Jongeren krijgen de mogelijkheid om eigen dingen te doen, maar zonder overlast te veroorzaken. Hierbij dragen de ouders ook een stuk verantwoordelijkheid. Het jeugd- en jongerenwerk kan al beginnen bij de kinderen van de basisscholen. Een aanpak met mogelijke samenwerking tussen scholen, verenigingen en ook “de Eijnderic” kan bekeken worden.

4.5: Banenplannen, participatie en re-integratiebeleid

Het effect van banenplannen en re-integratie is (nog) te mager. De meeste werkgelegenheid wordt geschapen bij de uitvoerders van de regelingen. Zo ontstaan snel waterhoofden. De sociale werkvoorziening is bedoeld voor mensen met een arbeidsbeperking. Zij zijn aangewezen op een beschutte werkplaats. Doorstroming van WSW-ers naar een reguliere baan is op zich een goede zaak, maar het gebeurt uiterst zorgvuldig. De nieuwe participatiewet kan alleen met voldoende geld uitgevoerd worden. Zomaar mensen over de schutting gooien is niet aanvaardbaar. Hier heeft de gemeente samen met bedrijven de handen vol aan. Bedrijven die PSO gecertificeerd zijn of willen worden verdienen het predicaat “preferred supplier”. De gemeente steunt actief de bedrijven op weg naar PSO certificering.

4.6: WMO.

Het kabinet heeft per 1 juli 2006 de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) ingevoerd.

Dit omvatte:

- de WVG,
- de huishoudelijke en persoonlijke verzorging (thuiszorg),
- ondersteunende en activerende begeleiding,
- diensten bij wonen met zorg en welzijnsgerelateerde hulpmiddelen
- uitvoering van AWBZ taken vanaf 2014

Het gaat om een verschuiving van miljarden euro's naar de gemeente. Er wordt wel eerst fors gekort op de bedragen. De gemeenten mogen het zelf “uitzoeken”. Zeg maar: “DE NIEUWE KNAP HET ZELF MAAR OP MAATSCHAPPIJ”. De WMO legt namelijk niet vast op welke terreinen de gemeente een voorzieningenbeleid moet voeren. We dienen er voor zorgen dat iedereen die er recht op heeft, van de WMO gebruik maakt. Dit kan door voorlichting. Hier zijn de financiën voor aanwezig. WMO gelden mogen alleen voor de doelgroep gebruikt worden. Voorzieningen zijn een zaak van gemeentelijke besluitvorming. De SP waakt ervoor dat kwetsbare groepen niet de dupe worden van deze wet. Als voorbeeld noemt de SP ouderen, ggz-cliënten en gehandicapten. Bij deze groepen is vaak sprake van een laag inkomen en allerlei beperkingen. Gemeenten kunnen om kosten te besparen kiezen voor het inschakelen van schoonmaakbedrijven. Dit in plaats van thuiszorginstellingen, met alle negatieve effecten op de kwaliteit van de zorg. De kwaliteit van de zorg dient aan minimale eisen te voldoen. Hier kan enkel volstaan worden met gekwalificeerd zorg personeel op minimaal MBO niveau 3. De huidige verordening is ontoereikend en verdient op tal van punten aanpassing. De keuzevrijheid van cliënten en

het compensatiebeginsel zijn onvoldoende gewaarborgd. Zorginstellingen ontvangen een representatief uurtarief voor hun diensten. Instellingen die niet aan geldende normen en afspraken voldoen krijgen geen cliënten meer toegewezen. Een jaarlijkse management-review volgens de ISO-HKZ norm door de zorgaanbieders is daarbij een vereiste. Zorg- en welzijnsorganisaties kunnen bij het Keurmerkinstituut een certificaat verwerven voor hun kwaliteitmanagementsysteem. (KMS) Dit op basis van een van de normen ISO 9001, NEN-EN 15224 (ook bekend als 'ISO 9001 voor de zorg'), of een HKZ-schema.

4.7: Ouderen

Mantelzorgers die ouderen ondersteunen zijn van groot belang. Bernheze investeert aantoonbaar in de mantelzorger. Periodiek organiseert Bernheze bijeenkomsten waarin mantelzorgers ondersteuning van professionals krijgen voor hun belangrijke werk. Ouderenhuisvesting vindt dicht bij de dorpskernen plaats. Dit vereist bouwen van levensloopbestendige, nul-trede woningen in alle kernen van Bernheze. De huur is voor iedereen betaalbaar. Woningbouwstichtingen worden hier op maatschappelijke verantwoording aangesproken. Doel is om de ouderen van alle voorzieningen gebruik te laten maken. Verder wordt de mogelijkheid van inwonen of bijwonen serieus onderzocht in verband met mantelzorg. Ouderensteunpunten en/of aanleunwoningen moeten in iedere kern in voldoende mate aanwezig te zijn. Bernheze zorgt er voor dat de ouderen deel kunnen blijven nemen aan het leven van alle dag. Dit door te zorgen dat:

- Er voldoende voet- en fietspaden zijn, die in een goede staat van onderhoud verkeren.
- Er voldoende ruime parkeerplaatsen bij de woningen van ouderen zijn.
- Een goede warme maaltijd voorziening tegen het laagste tarief verzorgd wordt.
- Er goede accommodaties voor senioren zijn.

4.8: Vluchtelingenbeleid

Naar opvatting van de **SP** blijft de gemeente noodopvang financieel steunen. De gemeente garandeert acute opvang, bijvoorbeeld in het geval van eerwraak. De gemeente zet zich in voor een zo goed mogelijke opvang en integratie van erkende vluchtelingen. Goede voorlichting ten aanzien van vluchtelingen naar de burgers toe is van groot belang voor een goede integratie. Bij de huisvesting van erkende vluchtelingen wordt voldaan aan de verplichting van het rijk. Dat zijn afspraken ten aanzien van de aantallen op te nemen statushouders door de gemeente. Het Nederlandse taalonderwijs vindt door middel van cursussen plaats. Dat is zeker niet vrijblijvend. De kwaliteit van dit taalonderwijs moet goed zijn. Voor het vinden van werk is het beheersen van de Nederlandse taal belangrijk. Taal is verder noodzakelijk om in de Nederlandse samenleving te kunnen integreren. De bereikbaarheid van de taalcursussen voor alle deelnemers hoort goed te zijn. Verdere vercommercialisering van het inburgeringsprogramma in Bernheze wijst de **SP** af. Elementaire scholing leent zich niet voor de commerciële markt.

Hoofdstuk 5: Volksgezondheid, afvalverwerking, riolering en milieu.

5.1: Volksgezondheid

Waar mogelijk levert de gemeente Bernheze een bijdrage in preventieve gezondheidszorg. De GGD heeft hierin een voorname taak. Die taak mag niet uitgehold worden. De GGD schenkt aandacht aan jeugd tandzorg, borstonderzoek, longonderzoek, baarmoederhalskanker onderzoek, infectieziekten, etc. De totale gezondheidszorg staat op een goed niveau. Voorkomen is beter dan genezen. De bijdrage is naar draagkracht. De SP wijst daarom het huidige zorgstelsel af. Vanuit de gemeente zou dit signaal in die richting naar de Haagse politiek uit moeten te gaan. Het op grote schaal plaatsen van UMTS zendmasten baart de SP zorgen. Op dit moment zijn de gevolgen voor de volksgezondheid op langere termijn onduidelijk. Diverse onderzoeken spreken elkaar tegen. Het uitgebreide onderzoek van Dr. Gerd Oberfeld uit Oostenrijk geeft voldoende argumenten om voorlopig geen UMTS zendmasten bij te plaatsen in Bernheze. De SP wil het voorzorgprincipe hanteren, volgens artikel 191 van het Europees Recht. Met dit artikel kan de verdere plaatsing van UMTS zendmasten worden gestopt totdat er nader onderzoek is gedaan.

5.2: Megastallen

Megastallen vormen, gezien de huidige inzichten, een zeer serieuze bedreiging voor de volksgezondheid. Het beleid is gericht op minder dieren. De aantallen moeten op termijn terug naar de situatie voor 2005. Een afname van het aantal varkens en kippen met 25% is de termijn doelstelling. Wetenschappelijke inzichten in de risico's van de grootschalige bio-industrie voor de volksgezondheid dwingen tot deze heroverweging van ongebreidelde schaalvergroting. De nieuwe verordening ruimte 2014 zet een eerste stap in de goede richting. Het levenslang opsluiten van dieren in megastallen, zonder bewegingsruimte of frisse buitenlucht, maakt dieren vatbaar voor ziekten. Door intensief antibiotica gebruik is de resistentie (weerstand) van ziekteverwekkers sterk verhoogd bij varkens en kippen. Immune bacteriën handhaven zich steeds langer. Het gevaar voor overdragen van infectieziekten op de mens is werkelijkheid. Denk bijvoorbeeld aan de varkensgriep (H1N1), de vogelgriep (H5N1), SARS, salmonella besmetting, Q-koorts, MRSA, enzovoorts. Grootschalige veehouderij vernielt bovendien het landschap en brengt geen werkgelegenheid met zich mee. De bijdrage aan het Bruto Nationaal Product is slechts 0,3%! Zie antwoorden Henk Bleeker (staatssecretaris) in 2011 op Kamervragen. De uitstoot van fijnstof vormt een serieuze milieudreiging. De lucht boven Bernheze is een van de meest vervuilde in Nederland. Maximale inzet op terugdringen van vervuiling is vereist. Voor nog meer megastallen is geen plaats op het platteland van Bernheze. Als men megastallen wil, dan op industrieterreinen voor zware industrie met strenge milieuregels.

5.3: Milieu / Omgevings Dienst Brabant Noordoost* (ODBN)

Voor een groene gemeente is een schoon en gezond leefmilieu van groot belang. Het groene karakter van Bernheze mag niet aan industriële vervuiling opgeofferd worden! We moeten zuinig zijn op wat we hebben. Nieuwe industrie wordt zo veel mogelijk gehuisvest op de bestaande terreinen. Dit in een omgeving die een minimale aantasting van het groen inhoudt. De SP wil daarom vooral inzetten op hergebruik (revitalisering) van oude, vervallen industrieterreinen. Het milieu is niet alleen een zaak van inwoners. De SP vindt dat bedrijven ook een bijdrage moeten leveren aan verbetering van het milieu. Er is daarom ruim aandacht voor het milieubeleid richting bedrijfsleven. Bij zaken die over het milieu gaan staat duurzaamheid voorop. De uitstoot van verontreinigende stoffen wordt tot het uiterste minimum beperkt. De SP wil een bijdrage leveren aan het terug dringen van de CO₂ uitstoot in Bernheze. De inzet is een CO₂ neutrale gemeente Bernheze in 2020. Afval dat bedrijven produceren moet op een verantwoorde manier hergebruikt worden. (cradle to cradle; zie ook 5.12) Dit wordt een vast onderdeel van milieuvergunningen. Energiegebruik is aan de milieuvergunning gekoppeld. Energiebesparing en alternatieve groene energiebronnen krijgen meer aandacht. Zorgplicht wordt in milieuvergunningen opgenomen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het opruimen van bodemverontreiniging. Milieuvergunningen worden goed op peil gehouden. De gemeente toetst bestaande vergunningen regelmatig aan de laatste stand van de technische mogelijkheden. Ondernemingen gebruiken de best beschikbare technieken. (BBT) Controles van milieuvergunningen door de ODBN vinden voldoende plaats. Als er niet consequent en regelmatig gecontroleerd wordt, heeft een vergunning geen effect. Conform wettelijke mogelijkheden worden de ammoniak, fosfaat en stikstofbelasting voor het milieu verder terug gebracht. Zo nodig neemt de gemeente hiervoor zelf het initiatief. Er komt meer aandacht voor een schone omgeving. De ODBN* speelt een belangrijke rol in de controle om milieuvervuiling door megastallen in het buitengebied. Regelmatig wordt de gemeenteraad op de hoogte gehouden van de jongste cijfers vanuit de ODBN*. De

OMBN beschikt over ruim voldoende budget om bijvoorbeeld alle luchtwassers regelmatig te controleren. Bij nootore overtreders wordt de milieuvergunning opgeschort en eventueel verbeurd verklaard.

5.4: Water

Om het oppompen van grondwater te verminderen zet Bernheze een voorlichtingscampagne op. De campagne is naast burgers ook gericht op bedrijven. Aan het oppompen van grondwater voor koeloeleinden wordt geen medewerking verleend. Het waterverbruik mag geen maatstaf zijn voor de hoogte van de heffing van rioolrechten. De koppeling aan de OZB is solidair en sociaal. De mensen met een laag inkomen in huurhuizen worden zo maximaal ontzien.

5.5: Natuurbescherming

De bossen die door de gemeente onderhouden worden, krijgen een grotere natuurwaarde. Uiteindelijk moet dat resulteren in natuurlijke bossen. Het landschapsontwikkelingsplan (LOP) gaat uit van een zo natuurlijk mogelijk beheer. De kleine landschapselementen mogen niet vergeten worden. Deze landschapselementen moeten zoveel mogelijk planologisch beschermd worden. De ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) blijft van groot belang. Samen met de provincie en andere gemeenten wordt in de EHS geïnvesteerd. Het crossen met motoren in de bossen moet gestopt worden. Het is beter om te zorgen voor een goed en geschikt crossterrein in de regio. Daar kunnen crossliefhebbers hun hobby uitoefenen.

5.6: Groen in wijken en buitengebied

In de woonwijken is voldoende groen aanwezig. Dit mag niet te versnipperd zijn, want dan heeft het geen functie meer. Het groen wordt goed onderhouden. Bij het planten van bomen in wijken worden de geschikte soorten geplant. Er is overleg met omwonenden als er groen omgevormd wordt. In het buitengebied wordt voldoende groen aangeplant. Dit vooral om de sporen van herverkaveling uit te wissen. Aanplant gaat in samenwerking en overleg met de ondernemers en de bewoners in het buitengebied. Voor noodzakelijkerwijs gekapte bomen vindt natuurcompensatie plaats. Dat geldt ook voor verloren gaan van groen. De gemeente wijst bedrijven op de gevaren van het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen. Hierbij is uitgangspunt dat er minimaal of geen chemische bestrijdingsmiddelen worden toegepast. De gemeente geeft het goede voorbeeld. Bij onkruidbestrijdingsmiddelen op verharding is de SP voorstander van alternatieven zoals: borstelen of branden. Bij een goede planmatige aanpak is dit een efficiënte methode die het milieu ontziet.

5.7: Riool

De gemeente zorgt voor opvangbassins om de schadelijke gevolgen van riool-overstorten te verminderen. Het uitgeworpen vuil wordt dan zoveel mogelijk opgevangen. Bij de bouw van nieuwe wijken worden gescheiden rioolstelsels voor regenwater en afvalwater aangelegd. Er wordt ingezet op de aanleg van voorzieningen om regenwater in de bodem te laten zakken. De zogenaamde Wadi's. Zo wordt verdroging tegen gegaan. Met vergunningen wordt de verontreiniging beperkt die in het riool kan komen. Hierbij ziet de SP graag meer aandacht voor microverontreiniging.

5.8: Duurzaam bouwen

Duurzaam, milieuvriendelijk en energieneutraal bouwen verdient sterk de voorkeur. Dat geldt zowel in de huursector als in de koopsector. Een lijst van duurzaam toe te passen bouwmaterialen en voorzieningen is het uitgangspunt voor offertes bij nieuwbouw. Bij nieuwbouw is er aandacht voor de toepassing van alternatieve energiebronnen. In koop- en huurwoningen komt toepassing van zonne-energie in aanmerking. Gebruik van zonneboilers wordt gestimuleerd bij nieuwbouw van koophuizen en huurhuizen. Hiervoor overlegt de gemeente met de woningbouwcorporaties. Aanscherping van de EPC normen is hierbij wezenlijk. De afvalstoffen van een bouw moeten gescheiden ingezameld worden. Asbestsanering moet structureel aangepakt blijven worden. Er komt een verdere inventarisatie van de aanwezigheid van asbest in openbare gebouwen. De SP vraagt in het bijzonder de aandacht voor scholen. In de richting van de burger moet asbestsanering meer benadrukt en gestimuleerd worden.

5.9: Energie

Energiebesparing is een voorbeeldproject bij de gemeente Bernheze. De gemeente stelt een plan van aanpak op om de gemeentelijke gebouwen zo energiezuinig mogelijk te maken. De gemeente Bernheze

blijft gebruik maken van groene stroom. Bernheze onderzoekt de mogelijkheden tot duurzame energieopwekking. De gemeente houdt zich actief bezig met alternatieve energievormen zoals:

- zonne-energie
- geothermische energie
- windenergie
- energie uit biomassaverbranding
- mestvergisting

Energiezuinig produceren door het bedrijfsleven wordt bevorderd via milieuvergunningen en stimuleringsmaatregelen. ESF en andere subsidies worden maximaal benut. Kernenergie blijft zeer zeker uit den boze zolang de afvalproblematiek niet opgelost is. Bernheze blijft ook na 2014 een schaliegasvrije gemeente. Het beleid, dat in 2011 mede door de SP werd ingezet, handhaaft de gemeente.

5.10: Afval

Afval inzamelen is en blijft een overheidstaak. De producent blijft wel verantwoordelijk voor al het afval dat een product veroorzaakt. Afval is namelijk een productiefout. De rekening ligt dan ook bij de producent! Het thuis composteren van het GFT wordt bevorderd. Rondrijden met GFT wordt zo tot een minimum beperkt. Bij hoogbouw creëert de gemeente een centraal punt waar het afval gecomposteerd wordt. De deelnemers kunnen zo besparen op de afvalstoffenheffing. Voor de inzameling van de restfractie kiest de gemeente voor een alternatief systeem. De huidige DIFTAR gaat op de schop. De SP is van mening dat het DIFTAR contraproductief is. De grootste vervuiler betaalt namelijk de laagste prijs per kilo afval. De SP kiest voor een bekostigingssysteem waarbij de burgers een vast bedrag betalen. Zij mogen dan een vaste hoeveelheid restafval inleveren. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen 1-persoons huishoudens en meer-persoons huishoudens. De containers (KLIKO-'s) worden 1 keer per 2 weken geleegd. Wie meer afval inlevert dan de standaard hoeveelheid, betaalt per extra kilo afval een bedrag bij. De burgers die afval goed scheiden moeten goedkoper uit zijn. Zij leveren glas, papier, textiel, melkpakken, blikken en schoeisel apart in. Dit levert voordeel op ten opzichte van inwoners die alles als restafval inleveren. Het is onwenselijk dat DIFTAR leidt tot afvaltoerisme naar omliggende gemeenten. Afval wordt te vaak gedumpt bij openbare vuilnisbakken in het dorp en langs snelwegen op parkeerplaatsen. Er komt overleg met de buurgemeenten. In de regio Noordoost Brabant streven we naar een gelijk afvalbeleid.

5.11: Hergebruik (cradle to cradle)

Het hergebruik van afvalstromen moet bevorderd worden. Hierbij levert het bedrijfsleven een actieve bijdrage. Dit uit het oogpunt van **Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)** Bedrijven die zich actief opstellen kunnen in aanmerking komen voor de status van "preferred supplier". De SP wil zo snel mogelijk een begin maken met het stelsel van cradle to cradle. "Afval is grondstof", luidt het motto. Niets wordt weggegooid! Op die manier kunnen ook de generaties na ons genieten van een leefbare aarde. Het is niet zo dat de inwoners afvalsoorten netjes moeten scheiden en dat het bedrijfsleven stoffen ongesorteerd zomaar kan aanleveren. Bernheze streeft naar een goed functionerende Kringloopwinkel. Inwoners kunnen hier kosteloos herbruikbare spullen afgeven. Hierbij worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ingezet. Het gescheiden inzamelen wordt verder uitgebouwd en bevorderd. Denk hierbij aan:

- glas, papier, kleding, schoenen, blik, plastic, etc.

Hergebruik van afval bij bedrijven kan ook bevorderd worden via de milieuvergunningen. Scheiden van bouw en slooafval bij bedrijven moet de gemeente meer stimuleren.

Hoofdstuk 6: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

6.1: Bestemmingsplannen

De bestemmingsplannen bedrijventerreinen, buitengebied en kommen van Bernheze worden tijdig vernieuwd. Dit om te voorkomen dat ze verouderen. Wat tot ongewenste situaties leidt. Bestemmingsplannen spelen zoveel mogelijk in op actuele ontwikkelingen. De wensen van inwoners staan hierbij centraal. De vraag naar betaalbare woningen wordt in beeld gebracht per kern. Bernheze is hierin vraag gestuurd.

6.2: Woonwijken

Bij het opzetten van nieuwe wijken in Bernheze moet er voldoende ruimte zijn voor de mensen om te wonen. Wonen is meer dan ergens een plaats hebben om uit te rusten van je werk. Inwoners kunnen samen leven en sociale contacten opbouwen. Daarvoor is ruimte om te leven en samen dingen doen nodig. Kinderen hebben speelplekken nodig. Voldoende groen met ruimte om te wandelen is onlosmakelijk verbonden met kwaliteit van leven. Het groen in de wijken mag niet te versnipperd zijn. In de wijken worden huizen van alle soorten en maten gebouwd. Zorgpunt is dat er voldoende betaalbare sociale woningbouw plaats vindt. De SP wil budgetwoningen bouwen en op plaatsen zo nodig zelf als ontwikkelaar van sociale woningbouw optreden. Erfpacht van de grond en CPO blijven hier belangrijke instrumenten. Voldoende aandacht voor ouderen, zodat zij tot op hoge leeftijd thuis verantwoord kunnen blijven wonen. Levensloopbestendige woningen en Nultreden woningen zijn gewenst de komende periode. Er wordt ingespeeld op de toekomstige vergrijzing (verzilvering!) van Bernheze.

6.3: Sociale woningbouw

Sociale woningbouw moet naar het oordeel van de SP meer aandacht krijgen. Dit vooral in de vorm van betaalbare huurwoningen en goedkope koopwoningen. Zodat mensen met een gering inkomen niet met hoge woonlasten opgezaagd worden. Hierin heeft de gemeente een kaderstelling vooral naar de woningbouw stichtingen toe. Hierbij mogen de ouderen niet vergeten worden. Voldoende seniorenwoningen en aanleunwoningen worden gebouwd. De woningbouwcorporaties hebben hierin een maatschappelijke verantwoording. In de kleine kernen zijn er voldoende woningen bij een ouderensteunpunt. Wijken in Bernheze zijn gemengd van opbouw. Dit komt de leefbaarheid ten goede.

6.4: Starters en senioren

Prioriteit heeft de bouw van betaalbare woningen voor starters en senioren. Zie ook 6.2 en 6.3. Bijbehorende huur ligt onder de huurtoeslag grens. De koopprijs voor een starterswoning mag niet meer dan € 150.000,- bedragen. Speculatief mag er niet gekocht worden in deze sector. De starterswoning heeft 2 slaapkamers. De woning stijgt maximaal met de inflatie in waarde. Een starter weet dus welke prijs hij/zij ontvangt bij verkoop aan zijn/haar opvolger. Het streven is om de woningen per 3 tot 7 jaar te laten rouleren. Meer jongeren hebben zo een kans op een betaalbare woning. Als jongeren initiatieven nemen om in eigen beheer collectief starterswoningen te realiseren, verleent de gemeente hier maximale medewerking aan. Het BIEB-principe (bouwen in eigen beheer) is vooral voor starterswoningen zeer gewenst. Jongeren krijgen op die manier kans op een betaalbare woning. Binnen het bestemmingsplan zijn hiervoor mogelijkheden aanwezig. Het wonen van ouderen verdient in deze tijd van vergrijzing speciale aandacht. De SP denkt daarbij o.a. aan genoemde levensloopbestendige woningen.

6.5: Toewijzing bouwgrond en speculatie

Bij de verwerving van grond voor nieuwbouwwijken kunnen niet zomaar bouwkvavels toegewezen worden aan de verkoper van de grond. Dit is niet eerlijk. De SP vindt dat voor een verkoper ten hoogste 1 à 2 kvavels voor eigen gebruik toegewezen kunnen worden. De gemeente hanteert regels om bouwen voor eigen inwoners hoogste prioriteit te geven.

De SP is van mening dat de gemeente zich met alle beschikbare middelen moet verzetten tegen de invloed van speculanten op het bouwbeleid. Om projectontwikkelaars en speculanten buiten de deur te houden is een goede strategie van (nieuw)bouw locaties nodig. Deze strategie vindt echter onder de democratische controle van de gemeenteraad plaats. De gemeente moet in voorkomende situaties gebruik maken van haar voorkeursrecht. Verder benut de gemeente de mogelijkheden maximaal die de wet biedt om speculanten buiten de deur te houden.

6.6: Bedrijfsterreinen

Bij het opzetten van bedrijfsterreinen wordt goed gekeken naar de bereikbaarheid voor werknemers. We zorgen er in ieder geval voor dat de bedrijven via het openbaar vervoer te bereiken zijn. Aan/afvoer routes voor producten worden zorgvuldig gekozen. De aan/afvoer verloopt efficiënt zonder dat de omwonenden overlast van deze situatie ondervinden. Ondernemers die naar bestaande bedrijventerreinen in de regio willen verhuizen, kunnen op maximale steun van de gemeente rekenen.

6.7: Buitengebied

Het buitengebied blijft onze aandacht houden. Dit groene hart van onze gemeente moet groen blijven en niet verder volgebouwd worden. Landschappelijke inpassing van stallen is een vereiste. Voor onwilligen leggen we dwangsommen op als gemeente. Jaarlijks is er controle op de uitvoering van de landschappelijke inpassing. Ook moet de ruimte geschapen worden om de natuurontwikkeling zijn kans te geven. Dit zowel op grote als op kleine schaal. Alle initiatieven zijn welkom op dit gebied.

6.8: Speelvoorzieningen

Speelvoorzieningen zijn er in iedere wijk voldoende aanwezig. De SP denkt hierbij niet alleen aan de jongste kinderen maar ook aan de wat oudere jeugd. Onze gedachte gaat dan uit naar: trapveldjes, basketbalplekken, skatevoorzieningen, etc. De aanleg van o.a. "jeu de boule" banen voor ouderen juicht de SP in dit kader ook toe. Initiatieven van een buurtvereniging worden actief ondersteund. De gemeente stelt hiervoor jaarlijks een budget vast.

6.9: Wonen met een beperking

De voorzieningen in de gemeente zijn voor iedereen **Bereikbaar, Toegankelijk, Bruikbaar** en **"Uitgankelijk" (BTBU)**. Dat geldt ook voor scholen en wijkcentra. Toegankelijke gebouwen zijn comfortabeler en veiliger voor iedereen. De gemeente geeft in haar eigen gebouwen het goede voorbeeld. Er zijn ook eisen aan de toegankelijkheid van woningen, vrijetijdsvoorzieningen, winkels, scholen en vervoer. Woningen moeten levensloopbestendig en toegankelijk gebouwd worden. Toegankelijkheid is ook een voorwaarde bij de renovatie van bestaande sociale huurwoningen. Nieuwbouwwoningen worden ontworpen op basis van het Handboek voor Toegankelijkheid. Om segregatie van burgers tegen te gaan, investeert de overheid in wijken waar mensen met en zonder beperkingen elkaars burens zijn. Woningaanpassingen moeten erop gericht zijn dat gewoon gebruik van de woning mogelijk wordt, ook voor wie een beperking heeft. Speeltoestellen zijn toegankelijk voor kinderen met een beperking.

Hoofdstuk 7: Financiën, werkgelegenheid en economie

7.1: Kredietcrisis

De neoliberale bonus- en graaicultuur heeft in 2008 al geleid tot een wereldwijde recessie. Het monetaire stelsel stond op de rand van de afgrond met alle gevolgen van dien. De verder gaande individualisering van de samenleving leidt tot deze excessen. De pensioenen van velen staan op de tocht. De recessie zal nog wel enige tijd aanhouden. We stellen voortdurend de vraag wat de rol van de gemeente kan zijn in het bijdragen aan een oplossing van de economische neergang. De SP wil daarvoor het proces van de recessie nauwgezet volgen. Dit betekent, dat we ons richten op een tijdige herkenning van ontwikkelingen en een mogelijke bijsturing. Hiervoor wordt zoveel mogelijk het instrument van planning en controle gehanteerd. Aandacht hebben voor wat we kunnen betekenen voor inwoners en bedrijven, die door de recessie in de problemen komen. In deze mondiaal veroorzaakte crisis is de Bernhezer bijdrage uiteraard slechts marginaal, maar wel van betekenis. Het grondbedrijf met zijn posities geeft aanleiding tot zorg. In de periode 2010-2013 is er al voor 20.000.000€ aan verlies genomen op aankopen uit de periode 2004-2010 en Heesch-west.

7.2: De lastendruk

De totale gemeentelijke lasten voor de inwoners van Bernheze stijgen zo min mogelijk. Minima worden extra ontzien in Bernheze. Voor inwoners moet duidelijk zijn wat ze terug krijgen voor de gemeentelijke lasten. In heldere en duidelijke taal legt het gemeentebestuur ieder jaar verantwoording af aan de inwoners van de gemeente. Bezuinigingen worden zo veel mogelijk binnen de organisatie gezocht. Beperken van inhuur van externe expertise is daar een goed voorbeeld van.

7.3: Tarieven OZB.

De SP van Bernheze is voor een transparant en helder systeem van waardebeoordeling. Op deze manier voorkom je rechtsongelijkheid omdat bij iemand in de buurt toevallig een paar huizen heel duur verkocht zijn. De inflatiecorrectie is voor de SP de belangrijkste richtlijn wat OZB verhogingen betreft.

7.4: Reserves van Bernheze.

Wettelijk is een minimale reserve van 13,5 miljoen euro verplicht. In moeilijke tijden kunnen we als gemeente een stootje hebben. De vrije reserves worden vooral aangesproken om ongewenste lastenverzwaring te voorkomen. De SP kiest primair voor zo laag mogelijke lasten voor mensen die het toch al moeilijk hebben.

7.5: Economische zaken

Economie is niet in één kopje te vangen. In bestemmingplannen zullen we nadrukkelijk blijven kijken naar de mogelijkheden voor kleinschalige bedrijvigheid. Een combinatie van wonen en werken is mogelijk. De SP wil “bedrijfscontactdagen” organiseren. Hier kan het Bernhezer bedrijfsleven zich presenteren en profileren. Per 2010 is een nieuwe economische beleidsnota opgesteld. Die geeft richting aan het economisch beleid van de Bernheze tot 2015. De rol van de gemeente is faciliteren en niet financieren.

7.6: Ondernemingspolitiek en MVO

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) staat centraal. De gemeente heeft oog voor de positie van kleine zelfstandigen en echte familiebedrijven in het buitengebied. Deze bedrijven verkeren nu in een moeilijke situatie. Maximale inzet voor de levensvatbaarheid van deze bedrijven is de insteek van de SP. Deze bedrijven horen bij de economische dragers van Bernheze. De gemeente zou nog meer met deze groep ondernemers kunnen meedenken. Zij zijn ten slotte verantwoordelijk voor een flink stuk werkgelegenheid binnen de gemeentegrenzen. Ook na 19 maart 2014 wil de SP de ondernemers van Bernheze tot steun zijn door efficiënte en heldere regelgeving. Voorbeelden:

- Snelle en betaalbare procedures bij uitbreiding of verhuizing van ondernemingen.
- Geen vergunningenbeleid dat een molensteen is om de nek van de ondernemer die vooruit wil.
- De SP wil vooral “sociale” ondernemingen een steun in de rug geven.
- Enkel met PSO gecertificeerde bedrijven doet de gemeente nog zaken.

Juist nu het slechter gaat moeten we uitsluiting van mensen met weinig kansen op de arbeidsmarkt voorkomen. Bestrijding van jeugdwerkloosheid is hierbij van groot belang. Bestuurlijk vergt MVO ondernemend gedrag. Er is een cultuur van ambtenaren die in de frontlinie op zoek zijn naar

mogelijkheden in plaats van moeilijkheden. Wethouders leggen een relatie tussen hun portefeuille en MVO. De SP wil bij toekomstige aanbestedingen “het MVO niveau” van de inschrijvers mee laten wegen in de gunning. Ondernemingen die iets terug doen voor de zwakkeren in de samenleving verdienen op die manier de steun van de gemeente. Social Return wordt ingebed in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid.

7.7 Werkgelegenheid voor mensen met een beperking

De gemeente zorgt ervoor dat meer mensen met een beperking een betaalde baan kunnen krijgen. Bij voldoende geschiktheid voor een functie mag een handicap geen beletsel vormen. Daarom voorziet de gemeente in compenserende maatregelen. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld: Ten minste tien procent van het eigen personeelsbestand bestaat uit mensen met een beperking. Dit wordt ook als voorwaarde gesteld aan bedrijven en instellingen waarvan de gemeente opdrachtgever of subsidieverstrekker is.

Samenvatting

SP-eerpunt Zorg

Geen bezuinigingen op zorg
Kwaliteit staat voorop in de zorg
Tekorten aanvullen vanuit de spaarpotten

SP-eerpunt Zelfstandigheid

Bernheze blijft een zelfstandige gemeente
Groot is niet altijd beter!

SP-eerpunt woningbouw

Sociale huurwoningen bouwen conform model van Assen
Betaalbaar bouwen in eigen beheer voor jongeren
Bouwen van seniorenwoningen in alle kernen

SP-eerpunt milieu

CO2 neutraal
cradle tot cradle

SP-eerpunt volksgezondheid

Geen megastallen erbij
bestrijden fijnstof uitstoot
maximale inzet middelen voor WMO en jeugdzorg

SP-eerpunt sociale voorzieningen

meer voor mensen met minder
social return bij aanbesteding
pso certificering vereist bij aanbesteding
Geen bezuinigingen op verenigingen met jeugdleden